

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

HOTĂRÂRE

21 octombrie 2021
Nr. 185/9

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membrii	Mânăscuță Igor Midrigan Pavel

Examinând în ședință închisă, contestația declarată de către Cernitu Dumitru împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.632s-963p/m din 02 august 2021 emise pe marginea sesizării depuse la 02 iulie 2021 asupra acțiunilor judecătorului Cazacu Grigorii de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,-

CONSTATĂ:

1. Argumentele sesizării.

La data de 02 iulie 2021, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea înaintată de Cernitu Dumitru, prin care s-a solicitat examinarea acțiunilor judecătorului Cazacu Grigorii de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin prisma comiterii de către acesta a abaterilor disciplinare.

În motivarea sesizării a indicat ilegalitatea acțiunilor judecătorului Cazacu Grigorii din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la judecarea în procedura contenciosului administrativ a cauzei civile nr.3-1414/2020, la cererea de chemare în judecată înaintată de acesta împotriva Autorității Naționale de Integritate (în continuare ANI) privind anularea actului administrativ.

Astfel, a concretizat că, prin încheierea nr.3-1414/2020 din 03 iulie 2020, în temeiul art.207 alin.(2) lit.f) din Codul administrativ, instanța a declarat ca fiind inadmisibilă acțiunea înaintată împotriva ANI din motiv că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă de contestare a actului administrativ.

Nefiind de acord cu soluția adoptată, la 15 iulie 2020, dânsul a declarat recurs împotriva încheierii instanței de fond și, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.3r-424/20 din 09 noiembrie 2020, a fost admisă cererea de recurs și casată încheierea din 03 iulie 2020, cu dispunerea remiterii cauzei spre examinare în prima instanță, în același complet de judecată.

Totodată, în actul de sesizare se reiterează constatările din decizia instanței de recurs cu privire la aplicarea eronată a legii de către judecătorul vizat la rezolvarea chestiunii privind admisibilitatea acțiunii, precum și cu privire la restrângerea într-un mod incompatibil cu garanțiile unui proces echitabil, consfințit în art. 20 din Constituție și art.6 din CEDO a dreptului autorului sesizării de acces la justiție.

Suplimentar, autorul a indicat că, prin citația din 23 martie 2021, a fost informat despre faptul că, potrivit Dispoziției nr.6 din 15.03.2021 cu privire la regimul special de activitate al Judecătoriei Chișinău, ședința de judecată din 25 martie 2021 nu va avea loc, părțile fiind citate pentru data de 27 mai 2021, orele 12:30. În continuare, la 26 mai 2021, autorul a fost informat de către greșier despre faptul că, ședința fixată pentru data de 27 mai 2021 nu va fi, deoarece judecătorul urmează să participe la un seminar, comunicându-i-se despre data următoarei ședinței de judecată, preconizată pentru 26 iulie 2021, orele 12:00.

Cu toate acestea, la 27 mai 2021, orele 10:57, în timp ce se afla în afara mun. Chișinău într-o deplasare de serviciu, a fost telefonat de greșier și anunțat că, ședința totuși va avea loc la ora stabilită anterior, adică la 12:30.

Autorul a susținut că, imediat l-a informat pe grefier despre imposibilitatea sa de a se prezenta la ședință la orele 12:30 și, totodată, i-a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată, însă, în seara aceeași zi, prin mesaj telefonic, i s-a adus la cunoștință că cauza s-a examinat în lipsa reclamantului, fiind amânată deliberarea și pronunțarea hotărârii pentru o altă dată. Astfel, la 07 iunie 2021, instanța i-a respins integral acțiunea înaintată împotriva ANI, ca fiind neîntemeiată.

Autorul a opinat că, actele emise și acțiunile întreprinse de către judecătorul Grigorii Cazacu la judecarea speței, atestă fie o incompetență profesională gravă și evidentă, fie o atitudine părtinitoare a instanței față de cealaltă parte la proces, motiv din care a și fost înaintată prezenta sesizare, în vederea verificării acțiunilor magistratului vizat.

A considerat autorul că, magistratul Cazacu Grigorii, încă din prima înfățișare a părților, a încălcat flagrant dreptul reclamantului la un proces echitabil și la accesul liber la justiție.

Astfel, a solicitat autorul sesizării examinarea acțiunilor judecătorului Cazacu Grigorii prin prisma art.4 alin.(1) lit. b), c), g) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014.

2. Poziția Inspecției Judiciare.

Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Cazacu Grigorii de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr.632s-963p/m din 02 august 2021, a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de Cernitu Dumitru, pe motiv că faptele expuse nu întrunesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare, în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului vizat potrivit art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

3. Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare nr.632s-963p/m din 02 august 2021, Cernitu Dumitru a declarat contestație și, manifestându-și dezacordul cu decizia data și constatările reținute de inspectorul-judecător, a invocat că decizia acestuia este ilegală și neîntemeiată.

Astfel, cu referire la cele indicate în sesizare, indicând suplimentar că la examinarea cauzei în lipsa reclamantului judecătorul nu a soluționat cererile înscrise în cererea de chemare în judecată cu privire la audierea martorilor, a solicitat autorul contestației admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor"*.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *"Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă"*, iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată *"Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate"*.

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *"Hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă"*.

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Din materialele prezentate se constată că, petiționarul Cernitu Dumitru nu este de acord cu constatările Inspecției judiciare potrivit cărora nu s-a constatat o bănuială rezonabilă a comiterii de judecătorul Cazacu Grigorii a abaterii disciplinare prevăzută de art.4 alin. (1) lit. b), c), g) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, criticile fiind bazate, în special, pe constatările deciziei Curții de Apel Chișinău nr.3r-424/20 din 09 noiembrie 2020, prin care a fost casată soluția instanței de fond din 03 iulie 2020, prin care a fost declarată ca fiind inadmisibilă

acțiunea înaintată către ANI din motivul nerespectării procedurii prealabile de contestare a actului administrativ, precum și pe încălcarea normelor procedurale la examinarea cauzei în fond.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor consideră necesar să menționeze că va analiza motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze.

Așa dar, din materialele cauzei se constată indubitabil că, faptele invocate de către petiționar ca încălcări admise de judecător la examinarea cauzei în contencios administrativ, se rezumă la dezacordul cu soluțiile judecătorului pe cauza ce s-a aflat în procedura acestuia, și anume că judecătorul, fie din incompetență profesională gravă și evidentă, fie dintr-o atitudine părtinitoare, a declarat că fiind inadmisibilă acțiunea înaintată de Cazacu Grigorii împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului administrativ, ulterior actul judecătoresc fiind casat de către instanța ierarhic superioară, precum și la dezacordul cu modalitatea de stabilire/amânare a ședințelor de judecată, neexaminarea cererilor și examinarea cauzei în lipsa reclamantului.

Potrivit deciziei Inspecției judiciare nr.632s-963p/m din 02 august 2021, inspectorul judecător a motivat neconstatarea în acțiunile judecătorului Cazacu Grigorii a abaterilor disciplinare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b), c), g) și i) din Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor prin următoarele: la caz, nu a fost stabilită latura subiectivă exprimată într-o formă de vinovăție: "intenție" sau "neglijență gravă"; în procesul controlului jurisdicțional, instanța ierarhic superioară (instanța de recurs), prin decizia sa nr.3r-424/20 din 09 noiembrie 2020 a remediat situația, fiind casată soluția instanței de fond, cu remiterea cauzei spre examinare în prima instanță, în același complet de judecată; incompetența judecătorului nu poate fi stabilit prin analiza unei singure hotărâri sau unei singure măsuri procesuale, mai mult că, competența profesională este o chestiune evaluată la momentul selectării candidaturii pentru funcția de judecător, respectiv pe parcursul carierei și se face de Colegiul de evaluare, dar nu de Colegiul disciplinar; Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii intervine la examinarea sesizării doar în limitele competenței ce îi revine, fără a interveni în procesul de înfăptuire a justiției și fără a-și aroga atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Cu privire la primul aspect, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că, în situația din speță corect nu a fost constatat că judecătorul vizat a acționat cu intenție sau măcar cu gravă neglijență.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că, potrivit art. 4¹ alin.(1) Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește ori admite survenirea consecinței respective"*.

Conform alin.(2) a aceleiași norme *"se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p) fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință prejudiciabilă nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului, să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației judecate care ar face-o înțeleasă și să reiasă dintr-o abordare care este contrară practicii judiciare uniforme"*.

Astfel, Completul de examinare a contestațiilor menționează că, grava neglijență, este considerată aplicabilă atunci când diligența necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine, iar rea-credința presupune distorsionarea conștientă a dreptului, fiind o eroare evidentă și conștientă.

Prin urmare, răspunderea disciplinară poate fi atrasă numai de greșelile care au un caracter evident, neîndoielnic și lipsite de orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale. Aplicând acest criteriu obiectiv la segmentul de activitate pe care îl presupune înfăptuirea actului

de justiție, etalonul ar trebui să fie cel al „magistratului diligent” care acționează cu grijă față de interesul public de înfăptuire a justiției și de apărare a intereselor generale ale societății, care își subordonează comportarea sa exigențelor ce decurg din îndatoririle profesionale și normele deontologice pe care trebuie să le respecte.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor ține cont de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova. Astfel, Curtea a decis că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite (*hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, paragraful 31*) și că un control al legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale (*hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, paragraful 7.3*).

De asemenea Curtea a decis că pentru tragerea judecătorului la răspunderea disciplinară nu este suficientă existența unei erori judiciare cauzatoare de prejudiciu drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Aceasta devine imputabilă judecătorului drept consecință a exercitării atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență gravă. În acest context, judecătorii beneficiază de imunitate în exercitarea justiției. Anularea sau modificarea hotărârii judecătorești nu este un temei determinant pentru sancționarea judecătorului.

Tot astfel, Curtea Constituțională a subliniat că judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile care urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință. Din aceste raționamente, aprecierile judecătorului care au determinat adoptarea unei hotărâri într-o anumită cauză, hotărârea judecătorească care a fost anulată sau modificată, nu poate servi în calitate de temei determinant pentru sancționarea judecătorului.

La fel, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că, în măsura în care în procesul controlului jurisdicțional, instanța ierarhic superioară (instanța de recurs), prin decizia sa nr.3r-424/20 din 09 noiembrie 2020, a casat soluția instanței de fond, cu remiterea cauzei spre examinare în prima instanță, în același complet de judecată, inspectorul-judecător întemeiat nu a constatat la caz încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale petiționarului, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

În același timp, Completul de examinare a contestațiilor, preia constatările inspectorului-judecător în sens că cazul invocat în sesizare, nu este suficient pentru formularea unei concluzii obiective asupra competenței judecătorului vizat. Mai mult, chestiunile de evaluare a competenței judecătorilor constituie atribuții ale Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor. Totodată, competența profesională este o chestiune evaluată la momentul selectării candidaturii pentru funcția de judecător, respectiv pe parcursul carierei. Astfel, analiza competenței magistraților nu ar fi putut fi făcută de Colegiul disciplinar, ci de Colegiul de evaluare, scopul evaluării nefiind sancționarea magistratului, ci îmbunătățirea performanțelor acestuia.

În continuare, Completul de examinare a contestațiilor reține ca întemeiată concluzia inspectorului-judecător cu privire la faptul că, Consiliul Superior al Magistraturii fiind organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești. În caz contrar, dacă Inspekția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii, ar interveni în examinarea cauzei, s-ar expune în privința hotărârii adoptate, dând o apreciere probelor din dosar, legalității actelor judecătorești adoptate, corectitudinii aplicării legislației, etc., aceasta ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției, prin aceasta arogându-și atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Subsecvent, Completul de examinare a contestațiilor subliniind că, aspectul ce tine de verificarea respectării normelor de drept procedural la judecarea cauzei în instanța de fond, și anume nesoluționarea cererilor înscrise în cererea de chemare în judecată cu privire la audierea

martorilor, examinarea cauzei în lipsa reclamantului, constituie obiectul apelului, concluzionează că inspectorul-judecător corect a constatat că faptele expuse în acest sens nu constituie abateri disciplinare, or, acestea, de altfel, au fost invocate în cererea de apel declarată de autorul sesizării la 01 iulie 2021 împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 07 iunie 2021.

Din considerentele expuse supra, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația declarată de către Cernitu Dumitru împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.632s-963p/m din 02 august 2021 emise pe marginea sesizării depuse la 02 iulie 2021 asupra acțiunilor judecătorului Cazacu Grigorii de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani .

Hotărârea este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
Membrii	/semnătura/	Mânăscută Igor
	/semnătura/	Midrișan Pavel